

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0373/2011

26.10.2011

RAPORT

Kutsekvalifikatsioonide direktiivi (2005/36/EÜ) rakendamine
(2011/2024(INI))

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Raportöör: Emma McClarkin

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS	14
KESKKONNA-, RAHVATERVISE JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS.....	19
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	25

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

kutsekvalifikatsioonide direktiivi (2005/36/EÜ) rakendamise kohta (2011/2024(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiivi 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta¹,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 19. veebruari 2009. aasta resolutsiooni Euroopa teenuseosutajate kutsekaardi loomise kohta²,
- võttes arvesse Euroopa Kohtu 19. jaanuari 2006. aasta otsust kohtuasjas C-330/03: Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos *versus* Administración del Estado (EKL 2006),
- võttes arvesse 2010. aasta aruannet ELi kodakondsuse kohta „ELi kodanike õigusi piiravate takistuste kõrvaldamine” (KOM(2010)0603),
- võttes arvesse 2011. aasta märtsis komisjoni algatatud avalikku konsultatsiooni direktiivi 2005/36/EÜ küsimuses,
- võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (KOM(2010)2020),
- võttes arvesse Mario Monti 9. mai 2010. aasta aruannet komisjonile „Ühtse turu uus strateegia”,
- võttes arvesse liikmesriikide parlamentidega 26. oktoobril 2010. aastal peetud kuulamist direktiivi 2005/36/EÜ ülevõtmise ja kohaldamise üle,
- võttes arvesse parlamendi tellitud uurimust kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta (PE 447.514),
- võttes arvesse komisjoni 27. oktoobri 2010. aasta teatist „Ühtse turu akt – kõrge konkurentsivõimega sotsiaalne turumajandus” (KOM(2010)0608),
- võttes arvesse SOLVITi 2010. aasta aruannet „Võrgustiku SOLVIT areng ja tulemused 2010. aastal”,
- võttes arvesse oma 6. aprilli 2011. aasta resolutsiooni ühtse turu kohta Euroopa kodanikele³,
- võttes arvesse komisjoni 13. aprilli 2011. aasta teatist „Ühtse turu akt – kaksteist vahendit

¹ ELT L 255, 30.9.2005, lk 22.

² ELT C 76E, 25.3.2010, lk 42.

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0145.

majanduskasvu edendamiseks ja usalduse suurendamiseks” (KOM(2011)0206),

- võttes arvesse komisjoni 22. juuni 2011. aasta rohelist raamatut „Kutsekvalifikatsioonide direktiivi ajakohastamine” (KOM(2011)0367),
 - võttes arvesse komisjoni 5. juuli 2011. aasta töödokumenti kutsekvalifikatsioonide direktiivi ajakohastamist käsitleva avaliku konsultatsiooni vastuste kokkuvõtte kohta¹,
 - võttes arvesse komisjoni 5. juuli 2011. aasta töödokumenti kutsekvalifikatsioonide direktiivi hindamise kohta²,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48 ja artikli 119 lõiget 2,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni ning keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamusi (A7-0373/2011),
- A. arvestades, et demograafilised muutused muudavad spetsialistide liikuvuse Euroopa Liidus järjest tähtsamaks;
- B. arvestades, et tööturu muutumise tõttu peavad kutsekvalifikatsioonide tunnustamise eeskirjad olema läbipaistvamad, lihtsamad ja paindlikumad;
- C. arvestades, et spetsialistide liikuvus on majandusarengu ja majanduse jätkusuutliku elavdamise põhitegur;
- D. arvestades, et Euroopa Kutseõppe Arenduskeskuse andmete kohaselt on oodata, et nõudlus kõrgelt kvalifitseeritud töötajate järele tõuseb käesoleva ja 2020. aasta vahel rohkem kui 16 miljoni töökoha võrra;
- E. arvestades, et õigus leida tööd või pakkuda teenuseid teises liikmesriigis on üks aluslepingutest tulenevaid põhiõigusi ja konkreetne näide sellest, kuidas ühtne turg võib kodanikele kasulik olla;
- F. arvestades, et inimeste vaba liikumine ELi piires ning õigus teenete ja kutseoskuste tunnustamisele saavad eksisteerida vaid siis, kui olemasolevad nähtamatud tõkked viiakse miinimumini ning kaovad teatavad siseriiklikud eeskirjad, mis takistavad praegu ebaproportsionaalselt kasutamast õigust kõrget kvalifikatsiooni nõudvatele töökohtadele;
- G. arvestades, et kutsekvalifikatsioonide tunnustamise süsteemi optimaalne kujundamine on peamine eeldus selleks, et kõik inimesed saaksid kasutada täies mahus liikumisvabaduse eeliseid;
- H. arvestades, et ühtse turu aktis toodi esile, et kutsekvalifikatsioonide tunnustamise süsteemi ajakohastamine on majanduskasvu kiirendamise ning spetsialistide ja kodanike usalduse suurendamise seisukohalt keske tähtsusega;

¹ http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/docs/news/20110706-summary-replies-public-consultation-pdq_en.pdf.

² http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/docs/news/20110706-evaluation-directive-200536ec_en.pdf.

- I. arvestades, et üks peamisi põhjuseid, miks on raske tunnustada akadeemilisi kraade ja kutsekvalifikatsioone, on usalduse puudumine päritoluriigis kasutusel olevate akrediteerimise ja akadeemiliste tunnustuste väljastamise tingimuste vastu; seetõttu tuleb kiiremas korras kasutusele võtta automaatse tunnustamise meetmed, kaotades eelarvamused ja kõrvaldades tunnustamise formaalsed riigisisised takistused;
- J. arvestades, et direktiivi alusel on alates 2007. aastast tehtud umbes 100 000 tunnustamist käsitlevat otsust, mis võimaldavad 85 000 spetsialisti liikuvust¹;
- K. arvestades, et tervishoiutöötajad on ELi reguleeritud kutsealade esindajate seas kõige liikuvamad, kusjuures aastatel 2007–2010 on tunnustatud umbes 57 200 arsti, meditsiiniõe, hambaarsti, farmatseudi, ämmaemanda ja veterinaararsti kvalifikatsiooni;
- L. arvestades, et tegelikkus on kodanike ootustest endiselt erinev ning 2010. aastal oli üle 16% SOLVITi juhtumitest seotud kutsekvalifikatsioonide tunnustamisega²;
- M. arvestades, et raske on kindlaks teha kutsekvalifikatsioonide tunnustamise eest vastutavat pädevat asutust ning asjaomased menetlused on keerukad;
- N. arvestades, et piiriüleses tervishoius patsiendiõiguste kohaldamist käsitlevas direktiivis on sätestatud nõue, mille kohaselt ravi osutav liikmesriik tagab, et teave nende tervishoiutöötajate kutsealal tegutsemise õiguse kohta, kelle nimed on kantud tema territooriumil loodud riiklikesse või kohalikesse registritesse, tehakse piiriülese siseturu infosüsteemis teabe vahetamise kaudu kättesaadavaks teiste liikmesriikide asutustele;
- O. arvestades, et SOLVITi kutsekvalifikatsioonidega seotud juhtumite arv ulatus 2010. aastal 220ni, kusjuures üle kahe kolmandiku kõnealustest juhtumitest leidis aset vaid neljas liikmesriigis;
- P. arvestades, et direktiiviga 2005/36/EÜ konsolideeriti 15 varasemas, alates 1960. aastast vastu võetud direktiivis sätestatud eeskirjad;
- Q. arvestades, et kõik liikmesriigid ei võtnud direktiivi 2005/36/EÜ õigeaegselt üle ning seda rakendati täielikult alles kolm aastat pärast algset tähtaega;
- R. on veendunud, et käesoleva direktiivi nõuetekohane kohaldamine tugevdab ühtse turu inimlikku mõõdet;
- S. arvestades, et Euroopa kutsekaardi kasutuselevõtmine võib aidata lihtsustada ja kiirendada kutsekvalifikatsioonide tunnustamise protsessi;

¹ Euroopa Komisjon, „Kutsekvalifikatsioonide direktiivi hindamine”, Brüssel, 5. juuli 2011.

² Euroopa Komisjon, siseturu ja teenuste peadirektoraat, SOLVITi 2010. aasta aruanne „Võrgustiku SOLVIT areng ja tulemused 2010. aastal” (2011).

I. Lihtsustamine kodanike jaoks

1. on veendunud, et aina suurema arvu kõrgelt kvalifitseeritud isikute ja töötajate vaba liikumine on üks Euroopa koostöö ja konkurentsivõimelise siseturu põhilisi hüvesid, tähtis majandusarengu tegur kõikjal ELis ja kõikide Euroopa kodanike õigus; on kindlalt veendunud, et töötajate liikuvust tuleks ELi kodanike hulgas edendada ning kõrvaldada kaudsed tõkked tingimusel, et leitakse tasakaal liikuvuse ja kutsekvalifikatsioonide kvaliteedi vahel;
2. ergutab kõiki algatusi, mille eesmärk on hõlbustada piiriülest liikuvust kui vahendit, mis aitab kaasa tööturgude tõhusale toimimisele ning edendab majanduskasvu ja konkurentsivõimet ELis; tunnustab vajadust ajakohastada direktiivi 2005/36/EÜ, et tagada selge ja tugev õiguslik raamistik;
3. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles ergutama veelgi spetsialistide liikuvust; märgib, et liikuvate spetsialistide võrdlemisi väike arv annab põhjust muretsemiseks ning soovib välja töötada strateegiad selle probleemi lahendamiseks; toob esile hiljutise Eurobaromeetri uuringu tulemused, mille kohaselt rohkem kui 50% Euroopa noortest on nõus välismaal töötama või tahaksid seda teha¹;
4. kutsub liikmesriike üles propageerima direktiivi hüvesid oma kodanike ja spetsialistide hulgas;
5. on seisukohal, et sidusrühmade vaheline dialoog, mille eesmärk on korrapäraselt ajakohastada esialgse koolituse, töökogemuse tunnustamise ja täiendkoolituse nõuded, on väga oluline koolituste ühtlustamise saavutamiseks; on samuti seisukohal, et 28. režiimi loomine siseriiklike režiimide kõrvale ei ole meede, millega oleks võimalik selgelt ja rahuldavalt lahendada koolituste erinevuste küsimust;
6. juhib tähelepanu asjaolule, et enamik komisjoni avaliku konsultatsiooni käigus küsimustele vastanud isikuid peab osalise juurdepääsu põhimõtet ebasoovitavaks ning on seisukohal, et selle üle on keeruline praktikas järelevalvet teostada ja seda tuleb selgitada; rõhutab siiski, et osalisel juurdepääsul võivad olla omad eelised, ent üksnes neil kutsealadel, kus tööülesandeid saab selgelt piiritleda; nõuab põhimõtte põhjalikku hindamist, selle kohaldamist iga juhtumi puhul eraldi ning selle kohaldamata jätmist tervist ja ohutust mõjutavate reguleeritud kutsealade suhtes;
7. väljendab heameelt automaatse tunnustamise menetluse üldise edukuse üle; rõhutab siiski, et töökogemusel põhineva üldise süsteemi kohane tunnustamismenetlus on nii pädevate asutuste kui ka teatavatel kutsealadel tegutsejate jaoks liiga tülikas ja aeganõudev;
8. rõhutab eelneva deklareerimise süsteemi olulisust, kuid märgib, et 2011. aastal toimunud komisjoni avaliku konsultatsiooni käigus tõsteti esile arvukaid probleeme ning seepärast peavad spetsialistide ajutise liikuvuse parandamiseks võetavad meetmed olema kutsekvalifikatsioonide direktiivi eelseisva läbivaatamise oluliseks osaks; nõuab juhuteenuste ja teenuste ajutise osutamise mõiste täpsustamist, pidades silmas asjaolu, et kõiki kutsealasid hõlmava määratluse väljatöötamine ei ole võimalik ning see õõnestaks

¹ Euroopa Komisjon – Flash Eurobarometer, „Youth on the Move: Analytical Report” („Noored liikvel: analüütiline raport”), mai 2011.

subsidiaarsust;

9. märgib, et pädevatel asutustel on eelneva deklareerimise korra kohaldamisel raskusi, kuna puudub ühtne lähenemisviis ajutise ja juhuteenuse hindamiseks ning on äärmiselt keeruline teostada järelevalvet teenusepakkujate tegevuse üle kohapeal; kutsub komisjoni üles hindama direktiivi artiklis 7 ettenähtud kehtivaid sätteid ning selgitama täiendavalt olemasolevat kohtupraktikat, eelkõige seoses rahvatervist ja ohutust mõjutavate kutsealadega; kutsub komisjoni üles esitama parlamendile oma järeldused;
10. rõhutab, et enamik sidusrühmi peab vajalikuks direktiivi artikli 7 lõiget 4, mis lubab liikmesriikidel tervishoiu ja ohutusega seotud kutsealadel, mida automaatne tunnustamine veel ei hõlma, kvalifikatsioon eelnevalt kontrollida; märgib siiski, et läbipaistvuse suurendamiseks peaksid liikmesriigid selgitama, millised kutsealad mõjutavad nende arvates tervishoidu ja ohutust;
11. nõustub komisjoniga, et mõiste „reguleeritud haridus ja koolitus” on liiga kitsas ja võib seetõttu avaldada soovimatut mõju spetsialistide ajutisele liikuvusele; on seisukohal, et mõiste peab hõlmama igat liiki koolitust, mis lubab töötada vastaval kutsealal päritoluliikmesriigis;
12. kutsub komisjoni üles selgitama, et ajutise liikuvuse eesmärgil esitatav deklaratsioon peaks põhimõtteliselt kehtima kogu liikmesriigi territooriumil ning hindama, kas vaja oleks iga-aastast deklaratsiooni;
13. nõuab, et teenuseosutajad, kes pakuvad teenuseid eranditult tarbijatele, kes lähevad nendega koos teistesse liikmesriikidesse ega puutu seega kokku kohalike tarbijatega vastuvõtvast liikmesriigis (nt giidid, treenerid, sportlaste meditsiiniline personal), vabastataks artiklis 7 sätestatud eelneva deklaratsiooni esitamise nõudest; pooldab seda põhimõtet kõikide selliste teenuste puhul, mis ei ole seotud rahvatervise ja ohutusega;
14. kutsub komisjoni üles kooskõlastama ja koondama erinevaid praegu kutse kvalifikatsioonide tunnustamise kohta kättesaadavaid teabeallikaid, sealhulgas riiklike kontaktpunkte ja kutseorganisatsioone, veebiportaaliga Your Europa, mis nõustab teenuste direktiivi alusel loodud olemasolevaid kontaktpunkte; märgib, et see annab spetsialistidele võimaluse kasutada oma keeles avalik-õiguslikku liidest, mille kaudu neil on võimalik alla laadida dokumente, juurde pääseda kutsekaardile ja teha sellest väljatrükk ning saada ajakohastatud teavet tunnustamisprotsessi, pädevaid asutusi käsitleva haldusteabe, kutseorganisatsioonide ja esitatavate dokumentide kohta;
15. märgib, et tuleb tõhustada dialoogi ja teabevahetust igal kutsealal ning parandada pädevate asutuste ja riiklike kontaktpunktide vahelist koostööd nii riiklikul kui ka liikmesriikidevahelisel tasandil; kutsub komisjoni üles hõlbustama kõige liikuvamate kutsealade puhul pädevate asutuste ja kutseorganisatsioonide võrgustike moodustamist, et vahetada üldteavet riiklike menetluste ja haridusnõuete kohta, jagada parimaid tavasid ning uurida süvendatud koostöö võimalusi, nagu ühisplatvormid; on seisukohal, et riigiasutused ja sotsiaalpartnerid peavad algatama struktureeritud dialoogi selle üle, kuidas paremini garanteerida noorte kutsealane integreerimine;
16. kutsub liikmesriike liikuvuse edendamise meetmete raames suurendama riigiasutuste

tõhusust töötajate õiguste ja kutsekvalifikatsiooni tunnustamise menetlustega seotud teabe levitamisel, vähendades sellega bürokraatia pärssivat mõju;

17. kutsub seetõttu liikmesriike üles kasutama kaasaegseid kommunikatsioonitehnoloogiaid, sealhulgas andmebaase ja veebipõhiseid registreerimismenetlusi tagamaks, et peetakse kinni üldise tunnustamise süsteemi raames seatud tähtaegadest ning parandatakse oluliselt teabele juurdepääsu ja teadmisi menetluskorrast;
18. nõuab, et pädevatele asutustele kehtestataks siduv kohustus edastada kõikidele teistele pädevatele asutustele konkreetse kutseala kohta ajakohastatud kontaktteavet;
19. kutsub komisjoni üles kehtestama suunised ajavahemiku kohta, mille jooksul üksikisik, kes on esitanud kõik dokumendid, peaks teada saada pädeva asutuse otsuse; on seisukohal, et liikuvust aitaks hõlbustada ka nimetatud ajavahemiku vähendamine siseturu infosüsteemi suurema kasutamise ja menetluste optimeerimise abil; kutsub liikmesriike üles eraldama piisavalt vahendeid, et tagada kutsekvalifikatsioonide tunnustamine mõistliku ajavahemiku jooksul;
20. kutsub liikmesriike, pädevaid asutusi ja komisjoni üles tagama suurema läbipaistvuse, et taotleja või asjaomane isik saaks tema kutsetunnistuse või kvalifikatsiooni tunnustamisest keeldumise korral täpsemalt teada keeldumise põhjuse;
21. märgib, et praegune uutest diplomitest teavitamise menetlus on liiga keeruline; kutsub komisjoni üles lihtsustama uutest diplomitest teavitamist ja ajakohastama õigeaegselt direktiivi V lisa;
22. nõuab tungivalt, et liikmesriigid, pädevad asutused ja komisjon tagaksid, et kutsekvalifikatsiooni tunnustamine käiks käsikäes diplomite või tunnistuste tunnustamisega, et luua tõeline siseturg ELi ja rahvusvahelisel tasandil, mis väldiks juba reguleeritud valdkondade topeltreguleerimist;
23. rõhutab, et korvamismeetmed, mille alusel võivad pädevad asutused nõuda sobivustesti sooritamist või kehtestada kuni kolmeaastane kohanemisperiood ning mis on hindamatud tarbija ja patsiendi ohutuse tagamisel, tuleb läbi vaadata, et hinnata, kas neid saab kasutada olemasolevate probleemide lahendamiseks; nõuab paremat selgitamist ja käitumisjuhendi hindamist, et abistada pädevaid asutusi;
24. nõuab, et koostataks mittesiduvad ELi suunised korvamismeetmete kohaldamise kohta, konsulteerides pädevate asutuste, kutseorganisatsioonide, liikmesriikide ja Euroopa Parlamendiga;
25. rõhutab, et kvalifikatsiooni taseme kontrollimine artikli 11 kohaselt on ametiasutuste jaoks eriti keeruline ja kulukas ning kodanikele raskesti mõistetav; juhib tähelepanu sellele, et artiklis 11 toodud viis kvalifikatsioonitaset tekitavad sageli segadust seoses Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kaheksa kvalifikatsioonitasemega; nõustub komisjoni arvamusega, et artikli 11 ning II ja III lisa väljajätmine tähendaks, et pädevad asutused ei peaks enam taotleja kõlblikkust kindlaks määrama eelnevalt määratletud kvalifikatsioonide alusel, vaid võiksid keskenduda koolituses esinevate märkimisväärsete erinevuste kindlakstegemisele, et otsustada, kas korvamismeetmed on vajalikud; märgib

seetõttu, et kvalifikatsioonitasemete, sealhulgas II ja III lisa väljajätmine lihtsustaks oluliselt tunnustamisprotsessi;

26. juhib tähelepanu asjaolule, et liikmesriikide haridus- ja koolitussüsteemides on ikka veel suuri erinevusi; on seetõttu arvamusel, et teatavatel kutsealadel tuleb nõutava minimaalse õppeaja hulka lugeda ka aeg, mis duaalsetes koolitussüsteemides veedetakse tavaliselt kutsekoolis;
27. kutsub liikmesriike ja pädevaid asutusi üles algatama komisjoni toetusel uurimusi oskuste, kvalifikatsioonide ja kutsealade Euroopa taksonoomia kasutuselevõtmiseks, et välja selgitada, kas ametinimetused ja kutsealad vastavad erinevates liikmesriikides samadele oskustele ja kvalifikatsioonidele, ning välja töötada Euroopa analüüsivahend;
28. on seisukohal, et käitumisjuhendit tuleb laialdasemalt levitada, et tagada direktiivi parem rakendamine, kuna see aitab kaasa direktiivi sätete ühtsele tõlgendamisele;

II. Kehtivate sätete ajakohastamine

29. kutsub komisjoni üles võtma liikmesriikides, pädevates asutustes ja kutseorganisatsioonides uuesti kasutusele dialoogimehhanismid, et võimalikult korrapäraselt ning kooskõlas teaduse ja tehnika arenguga ajakohastada valdkondlike kutsealade minimaalseid koolitusnõudeid, et kajastada praegust kutsepraktikat ja töökogemusel põhineva majandustegevuse praegust klassifikatsiooni, ning võtta kasutusele lihtne mehhanism minimaalsete koolitusnõuete pidevaks ajakohastamiseks; nõuab tungivalt, et komisjon kaaluks Bologna ja Kopenhaageni protsessi tulevasi suundumusi silmas pidades pädevusel põhineva lähenemisviisi kasutuselevõtmist, määrares kindlaks minimaalsed koolitusnõuded mitte ainult kestuse, vaid ka õpitulemuste osas;
30. nõuab tungivalt, et komisjon ei viiks automaatse tunnustamise kaasajastamist läbi osade kaupa, nagu soovitatakse rohelistes raamatus, ning tagaks, et parlamendile antakse õigus teostada nõuetekohast järelevalvet, kui direktiivi tehakse olulisi muudatusi;
31. väljendab heameelt Bologna protsessi raames tehtud hiljutiste reformide ning hüvede üle, mida see protsess Euroopa tudengitele liikuvuse ja tööalase konkurentsivõime osas pakub; ergutab komisjoni aitama liikmesriikidel muuta Euroopa ainepunktide kogumise ja ülekandmise süsteem (ECTS) läbipaistvamaks ja võrreldavamaks, et ECTS-süsteemist saaks oluline kvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise ja lõppkokkuvõttes liikuvuse lihtsustamise vahend;
32. palub komisjonil minimaalsete koolitusnõuete kehtestamisel arvesse võtta standarditud õpitulemuste ja kliiniliste oskuste olulisust;
33. kutsub komisjoni üles uurima võimalust laiendada tulevikus veelgi automaatse tunnustamise kohaldamisala;
34. palub täpsemalt selgitada üldhariduse kestuse kavandatavat pikendamist õe- ja ämmaemandakoolitusse vastuvõtmise tingimusena;
35. palub täpsemalt selgitada kutsekvalifikatsioonide direktiivi artikli 21 lõike 4 kavandatavat

väljajätmist;

36. kutsub liikmesriike üles teostama minimaalsete koolitusnõuete võrdlust ning tagama endi ja pädevate asutuste vahel korrapärasema teabevahetuse minimaalsete koolitusnõuete ühtlustamiseks;
37. juhib tähelepanu asjaolule, et direktiivi 2005/36/EÜ rakendamise hindamiseks on vaja koostada nimekiri tunnistuste või muude kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide kohta, mida tunnustatakse ühes või mitmes liikmesriigis, ent ei tunnustata teistes liikmesriikides; on seisukohal, et nimekiri peaks hõlmama ka juhtumeid, kui kodanikud on saanud kraadi muus kui nende päritoluliikmesriigis ning nende kraadi ei tunnustata oma liikmesriiki tagasi pöördumisel;
38. rõhutab reguleeritud kutsealade suurt arvu Euroopa Liidus ning kutsub liikmesriike üles uuesti kaaluma, kas teatavate kutsealade klassifitseerimine on põhjendatud, et tagada see, et kvalifikatsioonid ja kutsealad vastavad kõikides liikmesriikides samadele oskustele ja kvalifikatsioonidele; on arvamusel, et reguleeritud kutsealade koguarvu vähendamine ELis suurendaks liikuvust; märgib siiski, et klassifitseerimine võib olla põhjendatud tarbijakaitse kaalutlustel, eelkõige tervishoiusektori, õiguslaste või tehniliste kutsealade puhul;
39. märgib, et kõige tõhusam viis spetsialistide liikumisvabaduse võimaldamiseks on vähendada reguleeritud kutsealade arvu ELis; kutsub komisjoni üles kaasama läbivaadatud direktiivi mehhanismi, mille abil liikmesriigid saaksid läbi vaadata oma õigusnormid, välja arvatud need, mis on seotud tervishoiuvaldkonna kutsealadega, ning need välja jätta, kui need ei ole proportsionaalsed;

III. Rahvatervise ja ohutuse edendamine

40. märgib, et tarbijate ja patsientide ohutuse kaitse on direktiivi läbivaatamisel ülitähtis eesmärk ning käesoleva direktiivi edu sõltub suuresti sellest, kas üheaegselt suudetakse tagada nii liikuvus kui ka ohutus; juhib tähelepanu tervishoiutöötajate eristaatusele;
41. rõhutab, et on esinenud tõsiseid probleeme seoses spetsialistide jätkuva praktiseerimisega ELis, ehkki nende tegevus on peatatud või keelustatud;
42. nõuab, et siseturu infosüsteemi raames loodaks teenuste direktiiviga veel hõlmamata kutsealade jaoks ennetav hoiatusmehhanism, mis muudaks kohustuslikuks kõigi liikmesriikide hoiatamise juhul, kui tervishoiutöötajate registris olemise või teenuste osutamise õiguse suhtes kohaldatakse regulatiivmeetmeid, tingimusel et hoiatussüsteem ei sisalda muud teavet, selle puhul järgitakse süütuse presumptsiooni nõuet ning see on koosõlas kehtivate andmekaitse-eeskirjadega;
43. juhib tähelepanu asjaolule, et üldsusel ja patsientidel on vaja suuremat kindlustunnet, et tervishoiutöötajad, kelle suhtes tunnustamist kohaldatakse, on pidevalt värskendanud oma oskusi ja teadmisi;
44. juhib tähelepanu sidusrühmade üleskutsele panna rohkem rõhku pidevale kutsealasele arengule, sealhulgas (elukestvale) formaalsele, mitteformaalsele ja informaalsetele õppele,

ning vajadusele seda hinnata; tuleb meelde, et ülemaailmne konkurents ning liikumine teadmispõhise majanduse suunas toovad kaasa uusi probleeme oskuste arendamise ja hariduse seisukohalt; kutsub komisjoni seepärast üles uurima kogu hariduskäigu dokumenteerimise võimalusi, võib-olla Euroopa kutseoskuste passi, Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku ja siseturu infosüsteemi abil, ning koostama liikmesriikides kasutusel olevate erinevate pideva kutsealase arengu süsteemide võrdlustabelit; kutsub komisjoni samuti üles hindama, kas tervishoiutöötajate puhul võiksid korvamismeetmed olla kohaseks lahenduseks liikmesriikide pideva kutsealase arengu erinevatele tasemetele; ergutab pädevaid asutusi pakkuma tunnustamisprotsessi käigus teavet pideva kutsealase arengu kohta ning vahetama selles valdkonnas parimaid tavasid ja teavet pideva kutsealase arengu kohta, eelkõige nendes sektorites ja liikmesriikides, kus pidev kutsealane areng on kohustuslik;

45. rõhutab, kui oluline on kohandada elukestev õpe iga liikmesriigi tööturu vajadustele, et töötajad kasutaksid koolitusressursse paremini ära;
46. rõhutab, et tunnustamisprotsessi laiendamine kolmandate riikide kvalifikatsioonidele võib põhjustada süsteemi kuritarvitamist sobivaima jurisdiktsiooni valimise näol ning oleks vastuvõtivate liikmesriikide pädevatele asutustele ülemäära ohtlik;
47. rõhutab, et tervishoiutöötajate puhul on ülimalt tähtis suutlikkus suhelda kolleegide ja patsientidega, et vältida ohtlikke või potentsiaalselt eluohtlikke olukordi;
48. on arvamusel, et selgitada tuleb direktiivi 2005/36/EÜ artiklit 53, mis käsitleb keelenõudeid, sest komisjoni, Euroopa Kohtu ja liikmesriikide vahel kestab vaidlus selle sätte tõlgendamise üle; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles vaatama läbi tervishoiuvaldkonna kutsealade keelenõuete korra, pakkudes pädevatele asutustele paindlikkust, mida on vaja, et teha kindlaks spetsialistide erialase ja suhtluskeelega oskus ning ainult vajaduse korral testida neid oskusi tunnustamisprotsessi osana; on arvamusel, et ilma et see piiraks tööandjate võimalust teha kindlaks spetsialistide keeleoskuse tase konkreetsele ametikohale töötajat otsides, tuleb sellega seoses järjekindlalt juhinduda proportsionaalsuse põhimõttest, et sellised testid ei muutuks lisatakistuseks;
49. märgib, et keeleoskus on ülitähtis, et hõlbustada spetsialisti integreerumist teises riigis, tagada osutatavate teenuste kvaliteet ning kaitsta tarbija ja patsiendi ohutust;
50. rõhutab, et patsientide kaitsmiseks peavad e-tervishoiuteenuseid pakkuvad arstid tagama samad kvaliteedi- ja ohutusstandardid nagu mitteelektroniliste tervishoiuteenuste osutamisel; on seisukohal, et seetõttu tuleb selgitada, et e-tervishoiuteenuste osutajatele peavad kehtima käesoleva direktiivi ja vajaduse korral täiendavad nõuded;
51. juhib tähelepanu sellele, et e-tervishoiu ja kaugtervishoiusüsteemi arendamine eeldab, et pärast koolitust on õed ja arstid võimelised kandma hoolt eri rahvusest patsientide eest ning seetõttu tuleks soodustada koostööd eri riikide koolituskeskuste, haiglate ja ülikoolide töötajate ja lõpetanute puhul, kes peavad patsiente kõnealuste vahendite abil teenindama;

IV. Spetsialistide integreerimine ja süsteemi suhtes usalduse tekitamine

52. väljendab heameelt Krakówis toimunud ühtse turu foorumil välja kuulutatud kutsekaardi katseprojektide tulemuste üle; rõhutab, et mis tahes kutsekaart peab olema vabatahtlik, tõendama hariduskäiku ja omandatud töökogemusi ning olema ühendatud siseturu infosüsteemiga; on veendunud, et kutsekaart võib olla mõnel kutsealal kasulik vahend, et parandada liikuvust, lihtsustada haldusmenetlusi ja suurendada ohutust; kutsub komisjoni üles tõendama enne mis tahes kaardi kasutuselevõtmist, milline on selle potentsiaalne lisandväärtus tunnustamisprotsessi seisukohalt; rõhutab, et mis tahes kaardi kasutuselevõtmisel tuleb järgida konkreetseid ohutus- ja andmekaitse nõudeid ning rõhutab, et kehtestada tuleb vajalikud kaitsemeetmed kuritarvitamise ja pettuse vastu;
53. kinnitab veel kord, et selleks, et EL saaks parandada kutsequalifikatsioonide tunnustamise direktiivi 2005/35/EÜ ebaühtlast rakendamist ja jõustamist EL 27 riikides, peavad kõik liikmesriigid üksteise süsteeme rohkem usaldama ja neisse uskuma;
54. toetab siseturu infosüsteemi laiendamist infosüsteemiga seni hõlmamata kutsealadele, nagu on sätestatud ettepanekus võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus siseturu infosüsteemi kaudu tehtava halduskoostöö kohta (IMI määrus)¹, samuti kutsealadele, mis ei kuulu direktiivi 2005/36/EÜ reguleerimisalasse;
55. nõuab siseturu infosüsteemi kohustuslikku kasutuselevõtmist pädevates asutustes, et hõlbustada ennetavat halduskoostööd ja lihtsustada tunnustamismenetlusi; on arvamusel, et siseturu infosüsteemi saaks veelgi tõhustada, laiendades näiteks võimalikke funktsionaalseid lahendusi, et lihtsustada liikmesriikide asutuste tööd; palub komisjonil luua kaasnevad koolituse ja tehnilise toe tugistruktuurid, et kasutada täies ulatuses ära süsteemi eelised tõhususe osas;
56. nõuab koolilõpetanute liikuvuse parandamist ning kohtuasjas Morgenbesser tehtud otsuse² järgimist; märgib, et liikmesriigid peaksid soodustama teistest liikmesriikidest pärit koolilõpetanute tasustatavat juhendatud praktikat, kui nad pakuvad sellist võimalust oma riigi kodanikele; rõhutab lisaks sellele, et juhendatud praktika ajal omandatud töökogemust tuleks tunnustada päritoluliikmesriigis;
57. tõstab esile asjaolu, et direktiivi artiklis 15 viidatud ühisplatvormide kontseptsioon ei ole olnud edukas, kuna selliseid platvorme praegu ei eksisteeri; märgib, et neist võivad saada kasulikud vahendid liikuvuse lihtsustamiseks ning neid peaksid määratlema ja kontrollima spetsialistid ise; väljendab heameelt komisjoni soovi üle teha kontseptsiooni parandusi muudetud artikliga; kutsub komisjoni üles võimaldama liikmesriikidele vajalikku paindlikkust ühises platvormis osalemise küsimuses otsuse tegemisel ning alandama liikmesriikide osaluskünnist;
58. märgib, et mis tahes ühisplatvormi kasutuselevõtmise suhtes tuleks rakendada eeltingimusena siseturu testi ja kohaldada parlamentaarset järelevalvet;
59. tõstab esile asjaolu, et käesolev direktiiv peaks hõlmama andmekaitset vastavalt

¹Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus siseturu infosüsteemi kaudu tehtava halduskoostöö kohta (IMI määrus), KOM(2011)522 lõplik.

² Euroopa Kohtu 13. novembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-313/01, Morgenbesser, EKL I-13467.

direktiivile 95/46/EÜ ning käesoleva direktiivi läbivaatamine peaks hõlmama ka andmekaitset käsitlevate sätete täiendusi; täheldab, et andmehalduse eest vastutava pädeva asutuse jaoks peab olema olemas ajakohastatud kontaktteave ja selged poliitikameetmed spetsialisti andmete säilitamise ja kasutamise kohta ning suunised eksliku teabe parandamiseks;

60. märgib, et läbirääkimised ELi ja Šveitsi vahel on viinud kokkuleppeni seoses ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Šveitsi Konföderatsiooni vahelise isikute vaba liikumist käsitleva kokkuleppe III lisa muutmisega, et lisada direktiiv 2005/36/EÜ; märgib, et kokkulepe näeb ette, et ajutiselt kohaldatakse enamikku direktiivist, välja arvatud II jaotist, mis eeldab kohanduste tegemist Šveitsis, ning eelmainitud kokkulepet käsitlev nõukogu otsus muutub kehtetuks, kui Šveits ei teata otsuse rakendamiseks vajalike siseriiklike menetluste lõpetamisest 24 kuu jooksul alates otsuse vastuvõtmisest; võtab kohustuse jälgida tähelepanelikult arenguid selles küsimuses;
61. kutsub komisjoni üles tagama, et kõik läbivaadatud direktiivid võetakse nõuetekohaselt üle kehtestatud tähtajaks; nõuab tungivald, et liikmesriigid võtaksid direktiivi nõuetekohaselt arvesse;
62. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

29.9.2011

TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS

siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile

kutsekvalifikatsioonide direktiivi 2005/36/EÜ rakendamise kohta
(2011/2024(INI))

Arvamuse koostaja: Milan Cabrnich

ETTEPANEKUD

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon palub vastutaval siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. on veendunud, et aina suurema arvu kõrgelt kvalifitseeritud isikute ja töötajate vaba liikumine on üks Euroopa koostöö ja konkurentsivõimelise siseturu põhilisi hüvesid, tähtis majanduse arengutegur kõikjal ELis ja kõikide Euroopa kodanike õigus; on kindlalt veendunud, et töötajate vaba liikumist tuleks Euroopa kodanike hulgas laiendada ja tuleks kõrvaldada kaudsed tõkked, tingimusel, et liikuvuse ja kutsekvalifikatsiooni kvaliteedi vahel leitakse tasakaal;
2. ergutab kõiki algatusi, mille eesmärk on hõlbustada piiriülest liikuvust kui vahendit, mis aitaks kaasa tööturgude tõhusale toimimisele ning edendaks majanduskasvu ja konkurentsivõimet ELis; tunnistas vajadust uuendada direktiivi 2005/36/EÜ, et tagada selge ja tugev õiguslik raamistik;
3. kutsus komisjoni üles koostama õiguslikult kaitstud või liikmesriikide praktikas kasutusel olevate kutseprofiilide kohta ühtset Euroopa andmebaasi, mida liikmesriigid täiendavad ja mida kasutavad töötud, töötajad, spetsialistid, ettevõtjad, avalikud asutused jne, hõlbustades nõnda ELi-sisest mobiilsust;
4. kutsus liikmesriike liikuvuse edendamise meetmete raames suurendama avalike asutuste tõhusust töötajate õiguste ja kutsekvalifikatsiooni tunnustamise menetlusega seotud teabe levitamisel, vähendades sellega bürokraatia pärssivat mõju;
5. on veendunud, et tuleb läbi vaadata reguleeritud kutsealade arv, mida võiks järk-järgult vähendada, samuti tuleb läbi vaadata uute kutsealade kutsekvalifikatsiooni automaatse

tunnustamise reguleerimisala ja võimaluse korral peaks seda laiendama, pöörates erilist tähelepanu uuenduslikele sektoritele, tööstus- ja teenustesektorile, millel on suur lisandväärtus, kus arendatakse uusimat tehnoloogiat ning kus on tugev kasvupotentsiaal, samuti digitaalvaldkonnale;

6. kutsub komisjoni rajama ulatuslikku süsteemi kõikide töötajate kutseoskuste tunnustamiseks, et nad saaksid täieliku või osalise tõendi (diplom, kutsetunnistus või tunnistus ametialase taseme kohta) ametialase kogemuse alusel, kui erikomisjon on nende teadmisi ja oskusi kinnitanud;
7. on teadlik uute meetmete vajalikkusest kutsekvalifikatsiooni tunnustamise valdkonnas, arvestades sellega, et vaatamata tõelistele edusammudele ei ole liikmesriikide kutsekoolituskursuste sisus veel rahuldavat ühtsust saavutatud;
8. on seisukohal, et Euroopa tasandil tuleks pöörata erilist tähelepanu Euroopa oskuste passi kasutamisele, mis võib hõlbustada tööjõu liikuvust ning haridussüsteemide ühtlustamist, et tööturu nõudmisi paremini toetada;
9. rõhutab, et kutsekvalifikatsiooni tunnustamine on tihedalt seotud Bologna protsessi lõpuleviimisega Euroopa ühtse kõrgharidusruumi loomiseks;
10. rõhutab, et liikmesriikidele peab jääma ka edaspidi õigus korvamismeetmete rakendamise teel igal ajal takistada puuduliku kvalifikatsiooni automaatset tunnustamist;
11. kutsub liikmesriike üles oma formaalseid ja mitteformaalseid haridussüsteeme paremini kooskõlastama, et töötajatel oleks tulevikus võrreldav kvalifikatsioon, mis võib tuua kasu Euroopa tööturule ning tõhustada tootlikkust ja konkurentsikäitumist;
12. kutsub komisjoni looma kogu liitu hõlmavat kutseoskuste kinnitamise süsteemi, võttes eeskujuks ülikoolide bakalaureuse-magistri-doktori süsteemi, et muuta tööturg tööandjatele läbipaistvamaks ja töötajatele ligipääsetavamaks, võimaldades neil toetuda ühtsele õiguslikule alusele;
13. palub komisjonil siseturu infosüsteemi jätkuvalt täiustada ning nõuetekohaselt kasutada, et meil oleks tsentraliseeritud ja koostalitlusvõimeline reguleeritud kutsealade e-süsteem, mis oleks läbipaistev ning pädevatele riigiasutustele, kutseliitudele ja asjaomastele sidusrühmadele, näiteks sotsiaalpartneritele kergesti kättesaadav, rakendades samal ajal andmekaitse põhimõtteid ja austades lähimuspõhimõtet;
14. nõuab tegevusalade nimekirja ajakohastamist ning automaatse tunnustamise eeskirjade ülevaatamist teatavates valdkondades, nagu käsitöö, kaubandus ja tööstus, samuti sotsiaalpartnerluse tugevdamist kutse- ja kõrghariduse sektoris; on seisukohal, et seejuures võiks aluseks võtta Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kriteeriumid;
15. rõhutab elukestva õppimise, oskuste täiendamise ja koolituse vajalikkust; juhib tähelepanu reguleeritud kutsealadel esinevatele probleemidele seoses teises liikmesriigis läbitud koolituse tunnustamisega;
16. nõuab täiendkoolituse suuremat arvessevõtmist direktiivis 2005/36/EÜ;

17. kutsub komisjoni, liikmesriike ja kõiki sidusrühmi tulemuslikumale koostööle ühise registreerimisstandardi loomiseks, kus oleks kindlaks määratud, missuguseid kutsealasid reguleeritakse ja kuidas seda tehakse, ning hõlbustama selle süsteemi kasutamist, ühendades selle Euroopa tööturuasutuste võrgustikuga (EURES);
18. on veendunud, et kohustuslik register, mis tuleks teha kättesaadavaks kõigile liikmesriikide asjaomastele asutustele, on vajalik, et teostada järelevalvet isikute üle, kelle tegevusluba on mõnes liikmesriigis tühistatud; rõhutab, et lahenduseks võiks olla tugevam side liikmesriikide ja Euroopa Liidu institutsioonide vahel ning eelkõige ennetavat hoiatusmehhanismi sisaldava siseturu infosüsteemi laiendamine ja nõuetekohane kasutamine, mis tugevdaks võimude ja üldsuse usaldust süsteemi vastu;
19. tunneb heameelt komisjoni rohelises raamatus tehtud ettepaneku üle võtta kasutusele siseturu infosüsteemi hoiatusmehhanism, mis võimaldaks pädevatel asutustel vahetada tervishoiutöötajaid puudutavat teavet; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks liikmesriikide kohustuse teavitada üksteist viivitamata ja ennetavalt tervishoiutöötajatest, kelle registris olemise või teenuste osutamise õiguse suhtes kohaldatakse regulatiivmeetmeid;
20. on veendunud, et süstemaatiline keeletestimine ei tohi kujuneda koormaks spetsialistidele, kes soovivad välisriikide tööturule pääseda, ning nõuab seetõttu pragmaatilist lähenemist keeletestidele, mis võimaldab keeleoskuse tunnustamist ilma keelenõuete täitmist tõendamata; on samas seisukohal, et tööandjad peavad suutma nõuda ja testida minimaalseid keeleteadmisi, mida on teatavate tööülesannete täitmiseks vaja, ning ühtlasi peab vajalikuks põhjalikumalt läbi mõelda keele-eeskirjad, mida peavad täitma patsientidega otseselt kokku puutuvad tervishoiutöötajad;
21. toetab algatusi, mille eesmärgiks on koolitussüsteemide kohandamine tööturul valitsevate nõudmiste ning teaduse ja tehnika edusammudega, minimaalsete haridus- ja koolitusnõuete selgitamine ja ühtlustamine, teatamissüsteemi täiustamine ning uute erialade lisamine direktiivi;
22. on veendunud, et õppeasutuste lõpetanute parem ettevalmistamine tööturgude nõuetele vastamiseks on otsustavalt tähtis, toetab seetõttu ideed laiendada direktiivi hüvesid lõpetanutele, kes soovivad välismaal oma kutsealal hüvitatud ja juhendatud praktilise kogemuse omandada;
23. nõuab asjaomaste haldusmenetluste lihtsustamist, tulemuslikkuse suurendamist, suuremat läbipaistvust ning kulude vähendamist, mis võimaldaks kutsequalifikatsioonide tunnustamist hõlbustada ja kiirendada ja ühtlasi kindlustaks, et isikute vaba liikumist ei takistata; kutsab liikmesriike üles kehtestama toimivaid kooskõlastus-, seire- ja läbivaatamismehhanisme;
24. võtab teadmiseks Euroopa kutsekaardi kehtestamise võimaliku kasu tunnustamismenetluste kiirendamise ja lihtsustamise näol; märgib samas, et enne ükskõik millise kaardi kasutuselevõttu tuleb teha põhjalikud mõjuhindangud ja üksikasjalikud hindamisuuringud ning tagada spetsialistide andmete nõuetekohane kaitse; ühtlasi leiab, et siseturu infosüsteem võib soodustada palju kiiremat koostööd päritoluliikmesriigi (kust spetsialist lahkub) ja vastuvõtva liikmesriigi (kus spetsialist kavatseb kutsetegevust alustada) vahel;

25. juhib tähelepanu ka sellele, et kutsekaardist oleks kasu elukutsete puhul, mille kohta puuduvad kogu ELis kehtivad minimaalsed koolitusnõuded ja seega puudub ka automaatne tunnustamiskord; on seetõttu seisukohal, et liikmesriigid peaksid kindlaks määrama, milliseid nõudeid nad kutsekvalifikatsioonile esitavad ning kas ja millised korvamismeetmed nad teiste liikmesriikide spetsialistidele kehtestavad;
26. juhib tähelepanu sellele, et liikmesriikide haridus- ja koolitussüsteemid erinevad ikka veel oluliselt; on seisukohal, et seetõttu tuleb teatud erialadel vajaliku õppeaja miinimumkestusele juurde arvestada ka duaalsetes koolitussüsteemides tavaliselt kutsekoolis veedetav aeg;
27. avaldab kindlalt vastuseisu käitumisjuhendi õiguslikult siduvaks muutmisele, kuna juhendi vabatahtlikkus annab liikmesriikidele võimaluse tunnustamismenetlusi paindlikult rakendada;
28. palub komisjonil uuesti läbi vaadata direktiivi 2005/36/EÜ artikkel 11, et vähendada reguleeritud kutsealasid ning seega võimaldada tunnustamismenetluste suuremat paindlikkust, muutes seni ainult akadeemilistel tulemustel põhinenud bürookraatlikku tunnustamismenetlust ning liikudes kvalifikatsiooni üldise tunnustamise poole;
29. rõhutab, et liikmesriikidel tuleks ka edaspidi võimaldada kasutada koolitussisu oluliste erinevuste ühtlustamiseks korvamismeetmeid, eelkõige kohanemiskursusi;
30. rõhutab kindlalt, et kutsekvalifikatsioonide tunnustamise direktiivi läbivaatamine ei tohi viia loobumiseni nõudmisest, et reguleeritud kutsealade esindajad peavad teenuste osutamise eesmärgil ühest liikmesriigist teise asudes sellest pädevatele asutustele teatama; on seisukohal, et selle nõude kaotamine kahjustaks tõsiselt kutsealast järelevalvet;
31. juhib tähelepanu sellele, et Bologna protsessi tuleks kiirendada, ületades väikesed ja kõrvalised takistused ning kindlustades, et protsess hästi töötaks;
32. palub komisjonil ja liikmesriikidel arvesse võtta, et tõelise spetsialistide siseturu loomiseks on vaja tunnistuste ja kõigi muude ametlike kvalifikatsioonitõendite tunnustamist samal viisil, nagu tunnustatakse kutsekvalifikatsiooni, sest töötamiseks vastutaval ametikohal või riigiametis tuleb esmalt saada pädevalt asutuselt heakskiit ametlikku kvalifikatsiooni tõendavale dokumendile;
33. juhib tähelepanu sellele, et direktiivi 2005/36/EÜ rakendamise hindamiseks on vaja koostada nimekiri tunnistuste ja kõigi muude ametlikku kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide kohta, mida tunnustatakse ühes või mitmes liikmesriigis, kuid mitte kõigis liikmesriikides; nimekirja tuleks kanda ka juhud, mil ühe liikmesriigi kodanikud, kes on õppinud teise liikmesriigi ülikoolis, leiavad, et koduliikmesriigis nende kraadi ei tunnustata.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	26.9.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 30 -: 17 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Regina Bastos, Edit Bauer, Jean-Luc Bennahmias, Pervenche Berès, Mara Bizzotto, Philippe Boulland, Milan Cabrnock, David Casa, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Sergio Gaetano Cofferati, Tadeusz Cymański, Frédéric Daerden, Proinsias De Rossa, Frank Engel, Sari Essayah, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Marian Harkin, Roger Helmer, Nadja Hirsch, Liisa Jaakonsaari, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Ádám Kósa, Patrick Le Hyaric, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Rovana Plumb, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Raffaele Baldassarre, Jelko Kacin, Ria Oomen-Ruijten, Antigoni Papadopoulou, Emilie Turunen, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka

7.10.2011

KESKKONNA-, RAHVATERVISE JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS

siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile

kutsekvalifikatsioonide direktiivi 2005/36/EÜ rakendamise kohta
(2011/2024(INI))

Arvamuse koostaja: Mario Pirillo

ETTEPANEKUD

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon palub vastutaval siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- võttes arvesse komisjoni 22. juuni 2011. aasta teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Kutsekvalifikatsioonide direktiivi ajakohastamine” (KOM(2011)0367),
- võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (KOM(2010)2020),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiivi 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta,
- võttes arvesse direktiivi esimese hindamise aruannet,
- võttes arvesse Euroopa Kohtu 19. jaanuari 2006. aasta otsust kohtuasjas C-330/03: Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos versus Administración del Estado (EKL 2006),
- võttes arvesse 27. oktoobril 2010. aastal avaldatud 2010. aasta aruannet ELi kodakondsuse kohta pealkirjaga „ELi kodanike õigusi piiravate takistuste kõrvaldamine” (KOM(2010) 603),
- võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
- võttes arvesse 2011. aasta märtsis komisjoni poolt algatatud üldsusega konsulteerimist direktiivi 2005/36/EÜ teemal,

- A. arvestades, et Euroopa Liidu kodanike õigus kasutada asutamisõigust, osutada teenuseid või tegutseda kutsealal muus liikmesriigis kui see, kus nad omandasid kutsekvalifikatsiooni, on siseturu üks põhivabadusi;
- B. arvestades, et on raske kindlaks määrata kutsekvalifikatsioonide tunnustamise eest vastutavat pädevat asutust, sest menetlused on keerukad;
- C. arvestades, et kehtivas automaatse tunnustamise süsteemis oleks vaja arvesse võtta ka seda, kas spetsialistil on päritoluliikmesriigis lubatud või keelatud kutsealal tegutseda;
- D. arvestades, et Euroopas on 2020. aastaks tervishoiusektoris hinnanguliselt puudu kuni miljon spetsialisti, sh arstid, meditsiiniõed, hambaarstid, farmatseudid, füsioterapeudid ja muud parameedikud, ja et liikuvuse suurendamiseks peab kutsekvalifikatsioonide tunnustamine toimuma kiiresti ja tõhusalt, muu hulgas ka nende töötajate puhul, kelle kutsekvalifikatsiooni tunnustatakse automaatselt;
- E. arvestades, et isikute vaba liikumine ELi piires ja õigus teenistuse ning kutseoskuste tunnustamisele saavad eksisteerida vaid siis, kui olemasolevaid nähtamatuid tõkkeid piiratakse ja kaovad mõned siseriiklikud eeskirjad, mis praegusel ajal takistavad ebaproportsionaalselt kasutamast õigust kõrget kvalifikatsiooni nõudvatele töökohtadele;
- F. arvestades, et piiriüleses tervishoius patsiendiõiguste kohaldamist käsitleva direktiivi kohaselt peab ravi osutav liikmesriik tagama, et teave nende tervishoiutöötajate kutsealal tegutsemise õiguse kohta, kelle nimed on kantud tema territooriumil loodud riiklikesse või kohalikesse registritesse, tehakse piiriülese tervishoiuteenuse osutamise eesmärgil siseturu infosüsteemis teabe vahetamise kaudu teiste liikmesriikide asutustele kättesaadavaks;
- G. arvestades, et üks peamisi põhjuseid, miks on raske tunnustada akadeemilisi kraade või kutsekvalifikatsioone, on kindluse puudumine akrediteerimistingimustes ja päritoluriigi akadeemilistes tunnistustes; seetõttu on hädavajalik luua automaatse tunnustamise meetmed, kaotades eelarvamused ja kõrvaldades tunnustamise formaalsed riiklikud takistused;
- H. arvestades, et tervishoiutöötajate liikuvuse puhul tuleks arvesse võtta ka vajadust tervishoiusektori terviklikult jätkusuutliku tööjõu järele ning riikliku tervishoiusüsteemi jätkusuutlikkust;
1. pooldab direktiivi 2005/36/EÜ ajakohastamist ja parandamist ning ergutab tunnustamisprotsessi lihtsustamiseks kasutama kõige tõhusamat ja asjakohasemat tehnoloogiat, näiteks võtma kasutusele Euroopa kutsekaarti, mille kasutuselevõtt oleks vabatahtlik ning mis oleks kõigi pädevate ametiasutuste poolt tunnustatud ametlik dokument; kutsekaardil peaks olema täpne ja ajakohane teave ning see peaks olema isikuandmete kaitse alaste sätete kohaselt turvaline ja pettusekindel; rõhutab, et siseturu infosüsteemi ulatuslikum kasutamine saaks kaasa aidata palju kiiremale koostööle ja teabevahetusele väljastava liikmesriigi (spetsialisti lähteriik) ja vastuvõtva liikmesriigi (riik, kus spetsialist soovib tegevust alustada) vahel;
 2. kutsub komisjoni üles viima läbi põhjalikku mõjuhinnangut ning kulude ja tulude analüüsi, enne kui ta esitab ettepaneku tervishoiutöötajate kutsekaardi loomiseks, sest

sellega hinnataks kaardi reaalselt rakendamist ja lisandväärtust tunnustamisprotsessi jaoks;

3. juhib tähelepanu üldsusega konsulteerimise käigus kutsekaardiga seoses esile kerkinud arvukatele mureküsimustele; on seisukohal, et kutsekaardi kasutuselevõtt peaks olema nii töötajate kui pädevate asutuste jaoks vabatahtlik;
4. rõhutab vajadust tagada, et direktiivi ülevõtmine ja rakendamine viiakse lõpule kõikides liikmesriikides;
5. on seisukohal, et spetsialistide tunnustamisel ja registreerimisel, eriti tervishoiusektoris, tuleb tagada patsientide ning tarbijate ohutus;
6. pooldab ühiste platvormide käivitamist, mis võimaldaks kutsevalifikatsioonide kiiremat tunnustamist platvormiga ühinenud riikides, ning kiidab heaks võimaliku vähendamise kolmandikuni liikmesriikidest, koos teiste liikmesriikide edaspidise liitumise võimalusega; palub komisjonil siiski enne platvormide ümberkujundamist põhjalikult kaaluda võimalust luua 28% süsteem;
7. loodab, et uued õpingute lõputunnistused, mida automaatselt tunnustatakse, edastatakse aegsasti liikmesriikidele ja pädevatele asutustele;
8. palub komisjonil koostada juhendid kutsekoolituse heade tavade valdkonnas;
9. rõhutab, et kõigi tervishoiutöötajate vaba liikumist käsitlevate sätete puhul tuleb lähtuda patsientide ohutusest;
10. rõhutab vajadust saavutada jätkusuutlik tööjõud tervishoiuteenuste valdkonnas, kujundades välja tervishoiusüsteemi töölevõtmise ja töötajate alleshoidmise poliitika, edendades soolist võrdõiguslikkust, elukestvat õpet ja kutseõpet ning pöörates tähelepanu töötingimuste parandamisele;
11. nõuab tungivalt, et komisjon looks eelkõige tervishoiutöötajate jaoks tugevama ja rohkem ennetava hoiatusmehhanismi, kui on ette nähtud teenuste direktiivis, et tagada patsientide ohutus; ennetav hoiatusmehhanism tuleks integreerida tõhustatud ja tugevdatud siseturu infosüsteemi, et soodustada kiiremat koosööd ja teabevahetust liikmesriikide ning pädevate asutuste vahel kõigi distsiplinaarkaristuste, sealhulgas tervishoiutöötajate töölt kõrvaldamise küsimuses; seda mehhanismi peab toetama riikide ametiasutuste kohustus vahetada tervishoiutöötajate kohta teavet registri- ja distsiplinaarküsimustes;
12. soovib, et iga liikmesriik looks veebipõhise kontaktpunkti, kust leiab täieliku ja pidevalt ajakohastatava teabe pädevate asutuste ja tervishoiutöötajate kutsevalifikatsioonide tunnustamiseks vajalike dokumentide kohta, et tervishoiutöötajad saaksid oma kutsevalifikatsiooni tunnustamiseks vajalikud menetlused kiiresti veebis lõpule viia;
13. ergutab liikmesriike vaatama läbi tervishoiutöötajate, eelkõige õdede ja ämmaemandate kutseõppe minimaalset kestust, ning seda pikendama, ja kohandama kutseõppe miinimumnõudeid tervishoiu keerukate vajadustega; on siiski seisukohal, et väljaõppeks kulunud aeg ei tõenda iseenesest ametisse sobivust ning arvesse tuleks võtta ka praktiseerimisaega;

14. palub komisjonil kutseõppe miinimumnõuete kehtestamisel arvesse võtta standarditud õppetulemuste ja kliiniliste oskuste olulisust;
15. rõhutab, et liikmesriikidel tuleb korraldada heade tavade vahetamisi, et tagada patsientidele kvaliteetsed tervishoiuteenused;
16. on seisukohal, et üldsuse kaitse eesmärgil ei tohiks osalise juurdepääsu ja kutseõppe osalise tunnustamise võimalust tervise ning ohutusega seotud reguleeritud kutsealade puhul kohaldada;
17. rõhutab vajadust ajakohastada kehtivaid kutseõppe miinimumnõudeid ja viia need kooskõlla teaduse ja tehnika arenguga;
18. nõuab lisatäpsustusi ja juhiseid ajutiselt või episoodiliselt osutatavate teenuste suhtes; tunnistab, et pädevatel asutustel on raskusi kehtiva korra kohaldamisega;
19. on seisukohal, et on tervishoiutöötaja vastuvõtva riigi keele oskust on vaja põhjalikult hinnata, korraldades keeleeksami, et veenduda, et taotlejal on väga hea keele, sealhulgas tehnilise ja teaduskeele oskus, nii et ta võib tegutseda tervishoiu valdkonnas, mis nõuab vahetut suhtlemist patsientidega või tervishoiutöötajatega; vastuvõtvatel liikmesriikidel peaks olema paindlikkus keeleeksamite väljatöötamisel ja läbiviimisel; kutsub komisjoni üles täpsustama nii tööandjate kui reguleerijate rolli keeleoskuse kontrollimises;
20. rõhutab, et innovatsiooni kiire areng keskkonnateaduses ja -tööstuses nõuab Euroopa ja liikmesriikide asutustelt avatud suhtumist, et aktsepteerida uusi oskusi, kvalifikatsioone ja teadusuuringuid ning hõlbustada teadmiste ja innovatsiooni siiret; seetõttu peavad EL ja liikmesriigid hõlbustama keskkonnatööstuses või keskkonnasektoris töötavate spetsialistide ja ametnike elukestvat õpet, sest see tõhustab ülevõtmisvõimet ning teaduse ja tehnika saavutuste rakendamist;
21. juhib tähelepanu asjaolule, et patsientidel ja üldsusel on vaja paremaid tagatisi selle kohta, et tunnustamise läbinud tervishoiutöötajad omavad ajakohaseid oskusi ja teadmisi, mis vastavad selle liikmesriigi õigusaktides ja nõuetes sätestatule, kus nad tunnustamist taotlevad;
22. on seisukohal, et teenuste osutamine ajutiselt või episoodiliselt tekitab pädevatele asutustele probleeme seoses ajutise korra kohaldamisega; kutsub seetõttu komisjoni üles seda küsimust täpsustama, et hoida ära olukord, kus ajutine korraldus muutub üldise süsteemi keerukamate menetluste vältimise vahendiks;
23. juhib tähelepanu sellele, et tööstuse kiire arengu ja teaduses vajalike ulatuslikumate teadmistega seoses on juurde tulnud uued akadeemilised tiitlid või kutsekvalifikatsioonid, mida varem paljudes Euroopa riikides olemas ei olnud; seetõttu nõuab tungival, et liikmesriikide pädevad asutused tunnustaksid akadeemilisi kraade, isegi kui riigis endas samasugust kraadi ei ole; selle tulemusel saaksid spetsialistid, kes toovad uusi teadmisi ja kogemusi, toimida majanduse muutumise ja uuenemise mootorina;
24. juhib tähelepanu sellele, et e-tervishoiu ja kaugtervishoiusüsteemi arendamine nõuavad, et pärast õpinguid on õed ja arstid võimelised kandma hoolt eri rahvusest patsientide eest;

seetõttu oleks nende ülikoolilõpetajate jaoks, kes nende vahendite abil peavad kandma hoolt patsientide eest, vaja eri maades edendada koostööd koolituskeskuste, haiglate ja ülikoolide vahel;

25. juhib tähelepanu sellele, et kuigi ühtse turu akt nõuab reguleeritud kutsealade kohaldamisala läbivaatamist, on tervishoiusektoris vaja tagada patsientide ohutus kutseoskuste, koolitusnõuete ja vastutuse selge reguleerimise abil; sellega seoses peaks võimaldatama seda, et kutsealad, mida tunnustatakse teistes riikides, näiteks kiropraktika või nõelravi, lisatakse direktiivi kraadide ja kutsevalifikatsioonide loetelusse, et mitmekesistada patsientidele pakutavaid teenuseid ja tagada avalikkuse kontroll kõnealuste kutsealade toimimise üle.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	4.10.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 54 -: 0 0: 5
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	János Áder, Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Sophie Auconie, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Sergio Berlato, Milan Cabrnock, Nessa Childers, Chris Davies, Bairbre de Brún, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Edite Estrela, Jill Evans, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Françoise Grossetête, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Holger Kraemer, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Kartika Tamara Liotard, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Miroslav Ouzký, Vladko Todorov Panayotov, Gilles Pargneaux, Antonyia Parvanova, Mario Pirillo, Pavel Poc, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Anna Rosbach, Oreste Rossi, Carl Schlyter, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Salvatore Tatarella, Anja Weisgerber, Åsa Westlund, Sabine Wils
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Tadeusz Cymański, Matthias Groote, Alojz Peterle, Marianne Thyssen, Thomas Ulmer, Marita Ulvskog, Kathleen Van Brempt
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Arlene McCarthy

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	17.10.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 32 -: 0 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Cristian Silviu Buşoi, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia De Campos, Jürgen Creutzmann, Cornelis de Jong, Christian Engström, Evelyne Gebhardt, Malcolm Harbour, Iliana Ivanova, Sandra Kalniete, Kurt Lechner, Hans-Peter Mayer, Gianni Pittella, Mitro Repo, Robert Rochefort, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Ashley Fox, Anna Hedh, María Irigoyen Pérez, Othmar Karas, Constance Le Grip, Emma McClarkin, Antonyia Parvanova, Konstantinos Poupakis, Olga Sehnalová, Kyriacos Triantaphyllides, Anja Weisgerber